

Niebezpieczne akweny

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film edukacyjny](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Magdalena Nagórska, *Piraci z Zatoki Adeńskiej*, dostępny w internecie: wprost.pl [dostęp 31.07.2020 r.].
- Źródło: Krystyna Pohl, *Sirius Star – co się stanie z porwanymi Polakami?*, dostępny w internecie: www.gs24.pl [dostęp 31.07.2020 r.].

Źródło: dostępny w internecie: <https://pixabay.com/pl/photos/flagi-piraci-proporczyki-morskie-995195/>, domena publiczna.

Niebezpieczne akweny kojarzą się przeważnie z obszarami mórz i oceanów, gdzie występują gwałtowne, częste sztormy i burze, które utrudniają żeglugę. Piraci natomiast kojarzą się z popularną serią filmów oraz, w ujęciu historycznym, z procederem rozkwitającym w XVI-XVII wieku, kiedy różni awanturnicy atakowali statki hiszpańskie przewożące zrabowane w Ameryce Południowej złoto i srebro do ojczyzny. Czy współcześnie piraci grasują po morzach? Czy nadal zagrażają statkom pływającym po szlakach morskich i oceanicznych? Które z tych dróg są najbardziej narażone na ataki piratów?

Twoje cele

- Poznasz przyczyny występowania niebezpiecznych akwenów.
- Wskażesz rejony występowania niebezpiecznych akwenów.
- Ocenisz skutki współczesnego piractwa.

Przeczytaj

Na północnym Atlantyku, w miejscu zatonięcia Titanica, największym niebezpieczeństwem było kiedyś zderzenie z górą lodową lub natrafienie na sztorm. Współcześnie nowoczesna aparatura ostrzega statki przed niebezpieczną aurą oraz fizycznymi przeszkodami. Czy to oznacza, że wszystkie akweny obecnie są już bezpieczne?

Okazuje się, że bezpieczeństwo na wodach jest uzależnione także od warunków życia i rozwoju gospodarczego krajów położonych w pobliżu szlaków. Wokół północnego Atlantyku znajdują się kraje wysoko rozwinięte gospodarczo – te wody są w miarę bezpieczne. Ale środkowy Atlantyk – np. u wybrzeży Afryki (rejon Zatoki Gwinejskiej) nie jest już tak pewny. Znajdują się tam takie kraje jak np. Kamerun, Ghana czy Gambia, gdzie bezrobocie wśród młodych obywateli jest ogromne, a ubóstwo w społeczeństwie to rzecz powszechna. Wielu młodych ludzi nie widzi innej szansy zdobycia funduszy na utrzymanie rodziny, jak tylko piractwo. Podobna sytuacja dotyczy wód na wschodzie Afryki – w rejonie Zatoki Adeńskiej i Oceanu Indyjskiego (głównie wokół Półwyspu Somalijskiego). Tutaj pływa więcej statków z ropą naftową – jest to szlak prowadzący m.in. z Zatoki Perskiej przez Kanał Sueski do Europy. Równie ważne szlaki przechodzą przez Kanał Panamski, łącząc dwa największe oceany: Atlantyk i Pacyfik, oraz przez Cieśninę Malakka, przez którą prowadzi najkrótsza droga, m.in. z Europy czy z Zatoki Perskiej w kierunku Chin Wschodnich i Japonii. Morze Karaibskie i szlak w kierunku Kanału Panamskiego stały się niebezpieczne zwłaszcza po załamaniu gospodarczym w Wenezueli. Kraj stanął na progu bankructwa, a bezrobocie i bieda ogarnęły większość społeczeństwa. Na wodach na północ od Wenezueli pojawili się piraci. Podobnie bieda i chęć szybkiego wzbogacenia się stanowią przyczynę działania piratów w rejonie Cieśniny Malakka w Azji Południowo-Wschodniej.

Ciekawostka

Według Niemieckiego Instytutu Badań Gospodarczych roczne zarobki przeciętnego mieszkańca Półwyspu Somalijskiego wynoszą nie więcej niż 600 dolarów (około 1 800 złotych). Z kolei jedna udana akcja piracka przynosi nawet 10-15 tysięcy dolarów zysku na osobę (około 30-40 tysięcy złotych). Specjalistów ds. bezpieczeństwa nie dziwi zatem fakt, że coraz więcej mieszkańców tamtych regionów zaczyna zajmować się piractwem. Wokół wschodniej i południowej Afryki co roku przepływa ponad 20 000 statków transportowych, pasażerskich, kontenerowych, a także prywatnych jachtów.

Przykłady pirackich napadów w XXI wieku

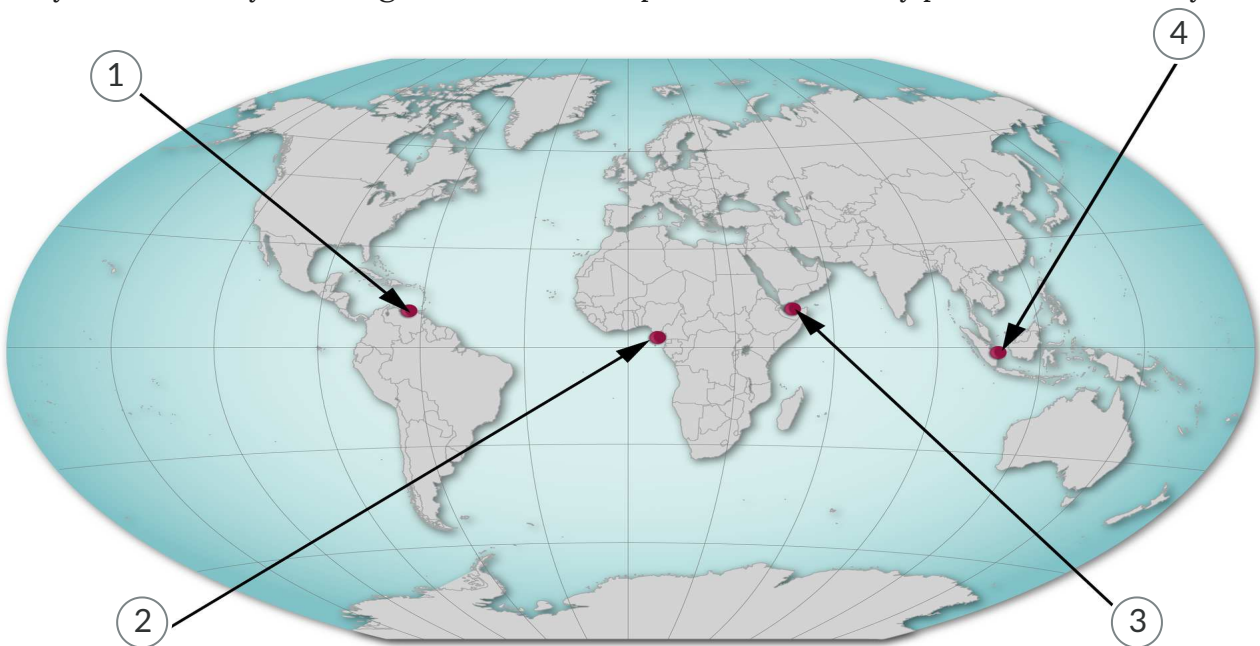
- W maju 2000 roku odnaleziono wrak polskiego jachtu Sadyba u wybrzeży Somalii. Nigdy nie odnaleziono Krzysztofa Zabłockiego samotnie podróżującego na tym jachcie (według źródeł somalijskich padł ofiarą piratów).
- W lutym 2008 roku w okolicach Somalii piraci porwali holownik duński Svtzer Korsakov z brytyjsko-rosyjską załogą; za statek został zapłacony okup w wysokości 700 tysięcy dolarów.
- 20 kwietnia 2008 roku, również w okolicach Somalii, piraci zdobyli abordażem i następnie uprowadzili hiszpański trawler Playa de Bakio; okup wyniósł 1,2 mln dolarów.
- 15 listopada 2008 roku somalijscy piraci porwali tankowiec MT Sirius Star z ładunkiem w postaci 2 milionów baryłek ropy naftowej.
- 8 kwietnia 2009 roku porwano duński statek Maersk Alabama pływający pod banderą amerykańską. Załoga odparła atak, ale uprowadzono kapitana Richarda Phillipsa, obywatela amerykańskiego. 12 kwietnia kapitan został odbity przez oddział Navy SEALs.

Piraci somalijscy

Źródło: dostępny w internecie:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Piraci_somalijscy#/media/Plik:Somali_Pirates.jpg, domena publiczna.

1

Wody należące do Wenezueli; dochodzi tam do sporadycznych incydentów – przeważnie atakowane i porwane są mniejsze statki.

2

Południowe wybrzeża Nigerii, od stanu Ondo, aż do granicy z Kamerunem; dochodzi tam do licznych ataków i brutalnych porwań; tutaj piraci są nadzwyczaj okrutni – wobec porwanych stosują przemoc, stosunkowo często dochodzi do zabójstw.

3

Wybrzeże Somalii, Zatoka Adeńska i cieśnina Bab al-Mandab; obecnie występują tam jedynie sporadyczne incydenty, ale prowadzone obserwacje wskazują, że tereny te wciąż stanowią poważne zagrożenie dla żeglugi.

4

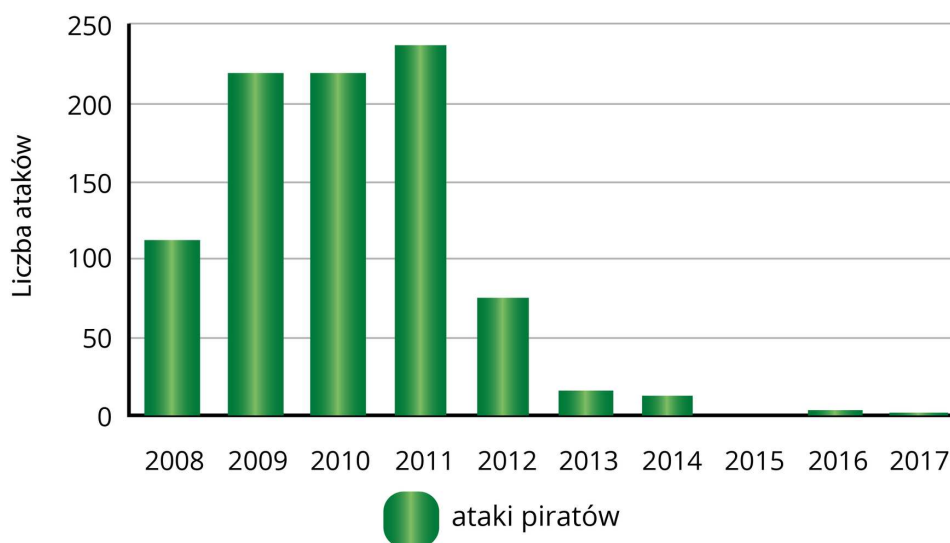
Cieśnina Malakka, nieopodal której leży Singapur oraz południowa część Morza Południowochińskiego; dochodzi tam do incydentów, w wyniku których przeważnie atakowane i porywane są mniejsze statki.

Mapa napadów i ataków piratów w 2017

Źródło: www.yachtic.com.

Do incydentów z piratami dochodzi także w innych rejonach świata, m.in. na wodach Peru, Bangladeszu i Wietnamu. W 2016 roku w Peru odnotowano 11 zdarzeń, a 10 z nich miało miejsce w rejonie głównego portu – Callao. W Bangladeszu liczba zdarzeń wyniosła 3 (w roku wcześniejszym było ich 11). W Wietnamie w rejonie portu w Vũng Tàu także odnotowano spadek incydentów do 3 w roku 2016 (z 15 w roku 2015).

Czy można się bronić przed współczesnymi piratami?

Liczba ataków piratów somalijskich

Źródło: <http://www.burnpit.us/>.

W ostatnich latach zmniejsza się liczba ataków piratów na statki. W 2013 roku na wodach u wybrzeży Somalii i w Zatoce Adeńskiej doszło do 15 ataków – to znaczny spadek w porównaniu z 75 przypadkami w 2012 roku i 237 w roku 2011. Ograniczenie ataków piratów somalijskich stało się możliwe dzięki wprowadzeniu międzynarodowych patroli morskich oraz zwiększeniu czujności na statkach, a także wynajmowaniu przez nie zbrojnej ochrony.

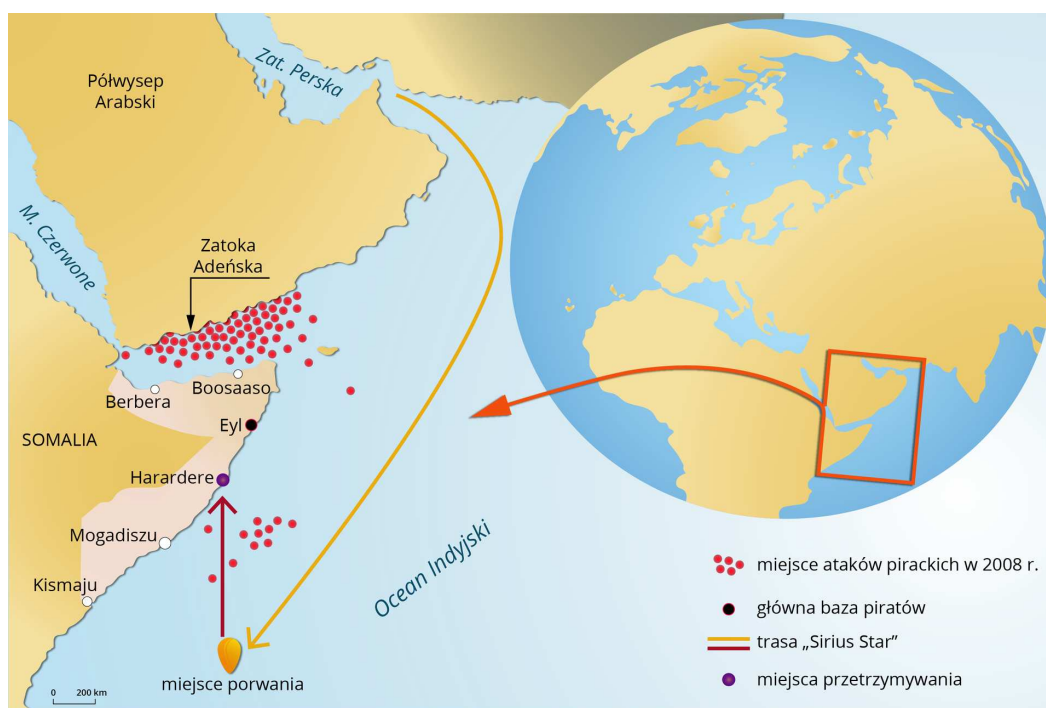
Armatorzy nie mogą w celu obrony zainstalować działka z ostrą amunicją na pokładzie statku, ale stosują np. zasieki z drutu kolczastego wokół statku (aby zmniejszyć niebezpieczeństwo **abordażu**) lub rozpylacze gazu łzawiącego. Budują też tzw. **panic roomy**, które posiadają własny system łączności oraz zapasy żywności i wody na kilka dni. Panic roomy okazały się skuteczne, gdyż nawet w przypadku przejęcia jednostki przez piratów, łatwo jest wezwać pomoc, a komandosi, którzy szturmują pokład, nie muszą martwić się o załogę, która jest bezpieczna w tego typu pomieszczeniach.

Ciekawostka

W pierwszej połowie 2018 r. na całym świecie odnotowano 107 pirackich incydentów, podczas których sprawcy opanowali i ograbili 69 jednostek, a na 23 bezskutecznie usiłowali się wdrzeć. 11 frachtowców zostało ostrzelanych na morzu. Uprowadzono 25 marynarzy.

Polecenie 1

Przeanalizuj poniższe teksty. Na podanym przykładzie przedstaw przyczyny występowania piractwa i sposoby działania piratów. Czy piractwo się opłaca, czy przetrwa? Dlaczego tak uważasz?

Miejsce porwania statku Sirius Star

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Magdalena Nagórska

Piraci z Zatoki Adeńskiej

Brawurowe porwanie „Sirius Star” („Sirius Star”, supertankowiec z dwoma milionami baryłek ropy wartej ok. 100 mln dol., został porwany 15 listopada 2008 roku, 450 mil morskich od wybrzeży Kenii, poza wodami Zatoki Adeńskiej) to bezprecedensowy pokaz siły piratów, którzy zazwyczaj działają z niewielkich ślizgaczy, eskortowanych przez zdobyte wcześniej trałowce, wyposażone w broń maszynową i ręczne wyrzutnie rakiet. Na piractwie opera się cała ekonomia portu Eyl i regionu, opanowanego przez zbrojnych ludzi, których uważa się tam za

bohaterów. Eyl doświadcza ekonomicznego boomu. Piraci mają pieniądze, władzę, żenią się z najpiękniejszymi kobietami, budują nowe domy i drogi dla swoich nowych luksusowych suwów - w kraju kompletnie zniszczonym dekadami wojen. Mają po 20-35 lat i trudnią się piractwem dla pieniędzy. Liczba morskich przestępców przekracza tysiąc, ale codziennie zgłaszają się nowi kandydaci zwabieni perspektywą szybkiej fortuny. Wszyscy żują khat, roślinę stymulującą, popularną w Somali, ale też nie stronią od innych narkotyków. Pirackie grupy zużywają tyle khatu, że zmieniły się szlaki jej przerzutu.

Źródło: Magdalena Nagórska, *Piraci z Zatoki Adeńskiej*, dostępny w internecie: wprost.pl [dostęp 31.07.2020 r.].

Ⓒ Krystyna Pohl

Sirius Star – co się stanie z porwanymi Polakami?

W Zatoce Adeńskiej oddzielającej Róg Afryki od półwyspu Arabskiego aż roi się od najróżniejszych łodek rybackich i handlowych żaglowców nazywanych dhow (...). Często są one wyposażone w silniki motorowe. Nigdy nie wiadomo, na której są piraci. A ci statek obserwują i potrafią na szybkich motorowych łodziach błyskawicznie do niego podpłynąć i najczęściej od strony rufy dostać się na pokład. Robią to zazwyczaj nocą, za pomocą zarzucanych lin z kotwiczkami. Po nich się wspinają, terroryzują załogę bronią i statek jest ich. A trzeba pamiętać, że tankowiec wypełniony ropą jest głęboko zanurzony. Pokład od poziomu wody dzieli zaledwie kilka metrów. Dlatego tak łatwo na niego się dostać.

Źródło: Krystyna Pohl, *Sirius Star – co się stanie z porwanymi Polakami?*, dostępny w internecie: www.gs24.pl [dostęp 31.07.2020 r.].

Słownik

abordaż

sposób walki morskiej polegający na zetknięciu się dwóch okrętów i prowadzeniu walki wręcz na ich pokładach w celu zdobycia wrogiego okrętu lub jego zatopienia

panic room

miejsce odpowiednio przygotowane i zabezpieczone, gdzie można się ukryć podczas napadu

Film edukacyjny

Polecenie 1

Wyjaśnij, dlaczego obywatele niektórych państw wybierają piractwo jako sposób zarobkowania.

Wystąpił błąd

Film nawiązujący do treści materiału - dotyczy niebezpiecznych akwenów, zagrożonych atakami piratów.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Wskaż zagrożenie antropogeniczne dla żeglugi morskiej i rybołówstwa.

- Złodzenie mórz.
- Zmiana cyrkulacji prądów morskich.
- Pływający w oceanach plastik.
- Budowa portów morskich.

Ćwiczenie 2

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 3

Oceń prawdziwość zdań.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Piraci grasujący na wodach Morza Karaibskiego zagrażają statkom przepływającym przez Kanał Sueski	☐	☐
Cieśnina Malakka jest główną drogą statków płynących z Indii do Japonii	☐	☐
Piraci wywodzący się z Gambii i Ghany dokonują napadów głównie na statki w Zatoce Adeńskiej.	☐	☐
Wody Peru, Bangladeszu oraz Wietnamu są bardzo niebezpieczną drogą morską ze względu na zdarzenia związane z piratami.	☐	☐

Ćwiczenie 4

Spośród poniżej podanych wybierz główną przyczynę występowania piractwa we współczesnych czasach.

Bezrobocie wśród młodzieży

Odkrycie złóż ropy naftowej

Wprowadzanie nowinek technicznych w nawigacji morskiej

Zbyt szybki rozwój gospodarczy

Ćwiczenie 5

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Na podstawie analizy tekstu przedstaw różne aspekty zagrożeń związanych z działalnością piratów.

« Katarzyna Wardin

Współczesne piractwo morskie zagrożeniem dla międzynarodowego transportu morskiego

Wydarzenia, które miały miejsce pod koniec 2008 roku u wybrzeży Somalii, były dla opinii publicznej szokujące, a jednocześnie wykazały słabość społeczności międzynarodowej oraz w pewnym sensie luki w prawie międzynarodowym dotyczącym zwalczania piractwa i napadów rabunkowych. Coraz śmielsze ataki piratów somalijskich doprowadziły do znacznych utrudnień w transporcie morskim na wodach opływających Somalię na przestrzeni całego 2008 roku. Jednak prawdziwym zaskoczeniem było uprowadzenie saudyjskiego superzbiornikowca VLCC „Sirius Star”, które miało miejsce 15 listopada 2008 roku na południowo-wschodnich wodach od wybrzeża Kenii. Na pokładzie znajdowała się 25-osobowa załoga, w tym dwóch Polaków. Zbiornikowiec o długości 330m, oddany do użytku w marcu 2008 roku, jest wart 150 milionów dolarów, a 300 tys. ton ropy przewożonej w jego zbiornikach przedstawia wartość ponad 100 milionów dolarów. Jak dotychczas jest on największym porwanym przez piratów statkiem. Według rzecznika amerykańskiej 5. Floty porucznika Nathana Christensena do przejęcia kontroli nad tankowcem doszło 450 mil na południowy-wschód od kenijskiego portu Mombasa¹³. Tak odległe miejsce ataku (morze pełne) wskazuje, iż umiejętności piratów jak również sprzęt, którym dysponują, są dalece bardziej zaawansowane niż można by się tego spodziewać. Piraci zażądali okupu w wysokości 25 milionów dolarów za uwolnienie zbiornikowca wraz z załogą. Ponadto nie można było wykluczyć sytuacji, w której intencjonalnie lub

przypadkowo spowodują katastrofę ekologiczną na skalę trudną do przewidzenia.

Źródło: http://www.amw1.iq.pl/library/File/ZeszytyNaukowe/2009/Wardin_K.pdf

Ćwiczenie 7

Korzystając z różnych źródeł informacji, uzasadnij konkretnymi przykładami stwierdzenie, że polscy marynarze także są narażeni na działania piratów w różnych rejonach świata.

Wykorzystując podany tekst, podaj sposoby zapobiegania dalszemu rozwojowi współczesnego piractwa.

« Katarzyna Wardin

Współczesne piractwo morskie zagrożeniem dla międzynarodowego transportu morskiego

Piraci korzystają z satelitarnych telefonów, cele ich ataków nie są przypadkowe, lecz uprzednio namierzone za pomocą radarów i zdjęć satelitarnych, a w trakcie samych ataków używają nowoczesnej broni. Atak piracki przebiega zwykle w następujący sposób: piraci namierzają przepływające statki dzięki najnowszym zdobyczom techniki. Wybierają swój cel i na pokładzie dużych jednostek, dostatecznie szybkich, żeby uciec w razie niepowodzenia ataku, płyną mu na spotkanie. Kiedy są u celu, część z nich przesiada się na motorówki i podpływa do statku, grożąc, że jeśli załoga ich nie wpuści, zostanie ostrzelana. Jeżeli zaatakowani marynarze się zgodzą, spędzą kilka miesięcy w pirackiej bazie, czekając na wykupienie, jeżeli nie – piraci spełniają swoje groźby. Zyski, jakie piraci uzyskują z opisanego procederu, są wręcz horrendalne, dlatego porzucenie tej działalności w państwie bez perspektyw jest tylko pobożnym życzeniem.” „Przykłady zysków: dla pirata za morderstwo na pokładzie – 500 dol., dla robotnika portowego za informację o cennym ładunku – 1 tys. dol., dla kapitana statku za współpracę z piratami – 10 tys. dol., dla pirata za napad, którego rezultatem jest zdobycie cargo – 20 tys. dol., dla zleceniodawcy i organizatora, który sprzedaje zrabowany ładunek – setki tysięcy dolarów, dla zleceniodawcy, który wynajmuje innym uprowadzony statek – miliony dolarów. Źródło:

http://www.amw1.iq.pl/library/File/ZeszytyNaukowe/2009/Wardin_K.pdf

Dla nauczyciela

Imię i nazwisko autora: Anna Ruszczyk

Przedmiot: geografia

Temat zajęć: Niebezpieczne akweny.

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum/technikum, zakres podstawowy, klasa II

PODSTAWA PROGRAMOWA

Zakres podstawowy: XII. Usługi: zróżnicowanie sektora usług, rola usług komunikacyjnych, edukacyjnych, finansowych i turystycznych oraz wymiany towarowej w rozwoju społeczno-gospodarczym, rodzaje transportu, atrakcyjność regionów turystycznych świata. Uczeń: 4) przedstawia zalety i wady różnych rodzajów transportu oraz charakteryzuje uwarunkowania ich rozwoju w wybranych państwach świata, w tym w Polsce;

Kształtowane kompetencje kluczowe

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- kompetencje cyfrowe,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.

Cele operacyjne

Uczeń:

- zna przyczyny występowania niebezpiecznych akwenów,
- zna rejony występowania niebezpiecznych akwenów,
- ocenia skutki współczesnego piractwa.

Strategie nauczania: konstruktywizm, konektywizm.

Metody nauczania: pogadanka, dyskusja, drzewo decyzyjne, metody operatywne (praca z mapą, filmem edukacyjnym, tekstem e-materiału)

Formy zajęć: praca indywidualna, praca w grupach, praca na forum klasy

Środki dydaktyczne: tablica interaktywna/monitor dotykowy/tablety, e-materiał, atlasy, mapa fizyczna świata, mapa polityczna świata, fotografie Titanica i gór lodowych

Materiały pomocnicze

Artykuł *Somalia przegrywa*

z piratami: polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/274572,1,somalia-przegrywa-z-piratami.read

Artykuł *Morska*

zaraza: menway.interia.pl/styl-zycia/ciekawostki/news-morska-zaraza-piraci-xxi-wieku,nId,448432

Artykuł *Współcześni piraci*: <https://hotmoney.pl/wspolczesni-piraci-komu-i-jak-zagrazaja-gdzie-grasuja-piraci>

PRZEBIEG LEKCJI

Faza wprowadzająca

- Czynności organizacyjne.
- Wprowadzenie do lekcji – nauczyciel pokazuje uczniom fotografie Titanica, następuje pogadanka o zagrożeniach dla żeglugi na północnym Atlantyku i na Bałtyku (czy góry lodowe lub zlodzenie akwenów to nadal duże zagrożenie dla żeglugi?).
- Nauczyciel przedstawia temat lekcji i jej cele.

Faza realizacyjna

- Krótka dyskusja na forum klasy na temat zagrożeń dla żeglugi na morzach i oceanach świata – uczniowie dzielą zagrożenia na naturalne i antropogeniczne (w antropogenicznych powinny pojawić się informacje o piractwie morskim).
- Korzystając z atlasów, tekstu i mapy zawartej w e-materiale, uczniowie wyróżniają akweny niebezpieczne z punktu widzenia zagrożeń naturalnych (atlasy) oraz takie, gdzie dochodzi do pirackich ataków (e-materiał); wskazują je na mapie fizycznej świata, wymieniają kraje położone w pobliżu tych wód (mapa polityczna świata).
- Nauczyciel dzieli uczniów na grupy, prosi ich o zapoznanie się z filmem edukacyjnym zawartym w e-materiale.
- Uczniowie na podstawie filmu wypisują przyczyny działania piratów na wskazanych wcześniej akwenach – przedstawienie przyczyn na forum klasy.
- Nauczyciel prosi, aby uczniowie w grupach rozważyli odpowiedź na pytanie/problem: *Czy należy płacić okup za porwane statki?*
Grupy można również podzielić na przeciwstawne obozy, aby każdy z nich opracował argumenty tylko „za” lub tylko „przeciw”
- Uczniowie pracują metodą drzewa decyzyjnego (można na arkuszach papieru naszkicować schemat takiego drzewa): dyskutując, szukają możliwych rozwiązań problemu, określają pozytywne i negatywne skutki każdej możliwości (m.in. z punktu widzenia celów piratów i ogólnie przyjętych wartości humanistycznych lub zagrożeń dla środowiska).
- Uczniowie podejmują decyzje, by finalnie odpowiedzieć na postawione pytanie.
- Liderzy grup przedstawiają drzewa decyzyjne, skupiają się głównie na ostatecznej decyzji i jej uzasadnieniu.
- Po wszystkich prezentacjach następuje dyskusja o podjętych decyzjach – możliwość wyrażenia zdania przez uczniów na forum klasy.

Faza podsumowująca

- Nauczyciel podsumowuje etapy lekcji (odwołując się do celów lekcji) i wprowadza uczniów do fazy ćwiczeń.
- Uczniowie indywidualnie wykonują wybrane przez nauczyciela ćwiczenia z e-materiału.
- Nauczyciel pyta o ewentualne trudności i wyjaśnia je.

- Uczniowie dzielą się informacjami na temat lekcji – co im się najbardziej podobało na lekcji, co było dla nich nową wiedzą, ciekawą, do czego mogą ją wykorzystać.

Praca domowa

- Korzystając z podanego w e-materiale przykładu porwania supertankowca „Sirius Star” przedstaw przyczyny występowania piractwa i sposoby działania piratów.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania danego multimedium

- Film edukacyjny można wykorzystać podczas lekcji z zakresu rozszerzonego dotyczących problemów politycznych współczesnego świata (np. terroryzm – dział XX. 4) oraz problemów społecznych współczesnego świata (np. globalne zjawiska przestępcze – dział XXI. 5).
- Film edukacyjny może służyć do samodzielnej pracy ucznia, do pogłębiania jego wiedzy.